

IMPORTANȚA DREPTULUI LA VIAȚA PRIVATĂ ÎN LUMINA CONVENȚIEI EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

IMPORTANCE OF THE RIGHT TO RESPECT HIS PRIVATE LIFE UNDER THE ARTICLE 8 OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS

Alexei CROITOR, doctorand,
Universitatea de Stat din Moldova

Abstract: Since the adoption of the European Convention on Human Rights, the European Court of Human Rights has examined a large number of complaints in which the applicants raised issues of violation of the right to respect private and family life in various aspects. A particular feature of Article 8 of the Convention is it contains both guarantees of the enforcement of the law and the restriction of the right to respect for private life. According to the Article 8 of the European Convention on Human Rights, Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

Cuvinte-cheie: *Curtea Europeană a Drepturilor Omului, articolul 8, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, viața privată, implementare, standarde internaționale.*

Dreptul la respectarea vieții private și de familie este un drept fundamental al individului, garantat de articolul 8 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevede: „Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale” [1, p. 341].

Importanța dreptului este recunoscută și de alte acte internaționale: în articolul 12 al Declarației Universale a drepturilor omului: “Nimeni nu va fi obiectul unor imixțiuni arbitrare în viața sa particulară, în familia sa, în domiciliul său ori în corespondență, nici al unor atingeri ale onoarei sau reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor astfel de imixțiuni sau atingeri” [2, p.11].

La nivel național, *dreptul la respectarea vieții private și de familie este un drept constituțional, consfințit în Constituția Republicii Moldova în articolul 28: „Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată” [3, p.14]. Prin acestea reglementări la nivel național și internațional se constată importanța deosebită a dreptul la respectarea vieții private în orice societate democratică.*

Astfel constatăm că dreptul garantat prin *articolul 8 al Convenției nu este un drept absolut, implicând unele restricții generate de necesitatea protecției altor*

valori fundamentale, cum ar fi securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Articolul 8(2) al Convenției prevede: „Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora” [1, p.341].

În speța *Elberte v. Letoniei* [4] Curtea a reiterat să scopul esențial al art. 8 este de a proteja fiecare persoană împotriva amestecului arbitrar din partea autorităților publice. Orice amestec prevăzut la art. 8 § 1 trebuie justificat în conformitate cu § 2, respectiv ca fiind „prevăzut de lege” și „necesar într-o societate democratică” pentru unul sau mai multe scopuri legitime enumerate aici. Noțiunea de necesitate înseamnă că amestecul trebuie să corespundă unei nevoi sociale stringente și, în special, că este proporțional cu scopul legitim urmărit de autorități (§103).

Din conținutul paragrafului distingem condițiile în care ingerința o să fie considerată în conformitate cu Convenția: ingerința să fie prevăzută de lege; ingerința să fie o măsură necesară într-o societate democratică, și ingerința să fie îndreptată întru asigurarea unuia din următoarele scopuri: securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, protejarea drepturilor și libertăților altora.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a elaborat o practică de examinare a cazurilor unde se invocă încălcarea articolului 8 din Convenție, care se rezumă la următoarele: reclamantul urmează să probeze faptul ingerinței în drepturile sale garantate prin articolul 8 din Convenție. Această probare poate să nu fie bazată pe datele factice, uneori este destul să probeze existența legislației la nivel național care permite ingerința în dreptul la viața privată a reclamantului și informația obținută de reclamant în privința acestei posibilități [5, p.66]. Curtea ia în considerație că des încălcarea dreptului la viață privată și a drepturilor care derogă din articolul 8 din Convenție are loc din partea organelor de poliție, securitate, activitatea cărora se desfășoară în secret, fără ca persoana în privința căreia sunt aplicate măsurile operative de investigație să cunoască despre acest fapt.

La prima etapă de examinare a cazului, Curtea determină dacă a avut loc ingerința în sensul articolului 8 din Convenție. În marea majoritatea cazurilor Curtea constată ingerința, însuși Guvernul recunoaște existența ingerinței în acest drept. *După constatarea ingerinței, Curtea stabilește dacă această ingerință a*

avut loc în conformitate cu articolul 8(2) al Convenției. Lista scopurilor ingerințelor este exhaustivă și nu prevede careva derogări.

Prima condiție prevăzută la articolul 8(2) al Convenției pentru justificarea ingerinței în dreptul la respectarea vieții private este ca această să fie prevăzută de legislația națională. Cu alte cuvinte ingerința trebuie să aibă temei legal. Prin “lege” se face referire la izvoarele de drept în sens material. Instanțele naționale au rolul de a determina această bază legală după cum tot ele sunt chemate să interpreteze norma materială aplicabilă cazului. Astfel, Curtea a statuat în sensul că pentru a determina dacă o ingerință este „prevăzută de lege”, revine în primul rând autorităților naționale competența de a interpreta normele interne de drept, iar organele Convenției au o putere limitată de control asupra modului cum și-au îndeplinit acest rol [6].

În speța *Broniowski v. Poland* [7], Curtea a statuat „...orice intervenție de către o autoritate publică în dispunerea de drepturi trebuie să fie legală: a doilea alineat din primul paragraf autorizează o privare de dreptul numai „supuse condițiile prevăzute de lege”, iar al doilea paragraf recunoaște că statele au dreptul de a controla utilizarea proprietății prin aplicarea „legii”. Mai mult decât atât, statul de drept, unul dintre principiile fundamentale ale unei societăți democratice, este inerent în toate articolele Convenției” (§147).

Cu toate acestea, principiul legalității presupune, de asemenea, că dispozițiile aplicabile ale dreptului intern să fie suficient de accesibile, precise și previzibile. Curtea observă că, în anumite privințe, normele sunt lipsite de claritate (...). Curtea, cu toate acestea, este necesar să se asigure că maniera în care dreptul intern este interpretat și aplicat - chiar și în cazul în care cerințele au fost respectate - nu atrage după sine consecințe în contradicție cu standardele Convenției. Din această poziție, elementul de incertitudine în lege și latitudinea considerabilă a autorităților sunt aspecte de fond care trebuie luate în considerare pentru a stabili dacă ingerința criticată a încălcat balanța echitabilă, s-a constatat în speța *Beyeler v. Italy* [8].

În speța *S. and Marper v. the United Kingdom* [9] Curtea reamintește jurisprudența sa constantă în care formularea “prevăzută de lege” înseamnă că măsura contestată trebuie să aibă o bază în dreptul intern și să fie compatibilă cu statul de drept, după cum este în mod expres menționat în preambulul Convenției și inerent obiectului și scopului articolului 8. Legea trebuie să fie, prin urmare, suficient de accesibilă și previzibilă, altfel spus, să fie formulată cu suficientă precizie pentru a permite individului – care poate solicita, după caz, o consultare a specialistului – să-și corecteze conduita. Pentru ca dreptul intern să corespundă acestor cerințe, el trebuie să asigure o protecție juridică adecvată împotriva arbitrarului și, respectiv, să indice suficient de clar marja de apreciere oferită autorităților competente și modalitatea de exercitare a acesteia (§95).

În speța *Rotaru v. României* [10] Curtea reamintește jurisprudența sa constantă, conform căreia „prevăzut de lege” înseamnă nu doar o anume bază legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauză: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă (§52).

Condiția „prevăzută de lege” față de ingerința au fost preocupările Curții în mai multe spețe, astfel în *Amann v. Switzerland* [11], Curtea atrage atenția asupra jurisprudenței sale stabilite, potrivit căreia expresia “în conformitate cu legea” impune nu numai că măsura contestată ar trebui să aibă o bază în dreptul intern, dar, de asemenea, se referă la calitatea legii, solicitând ca aceasta să fie accesibilă persoanei în cauză și previzibilă în efectele sale (§50). Curtea a elaborat un standard pentru “legea” pentru asigurarea cunoașterii “legii”, în condiții rezonabile, de către cel cărui i se aplică, ceea ce înseamnă că acea lege trebuie să mai îndeplinească două criterii și anume:

a) *Accesibilitatea legii*. Adică legea să fie accesibilă tuturor, să existe un minimum de publicitate în privința ei. Principiul accesibilității legii a fost pus în *Khan v. United Kingdom* [12] în care reclamantul a invocat încălcarea articolului 8 prin faptul că legislația care reglementează utilizarea de dispozitive de ascultare sub acoperire nu a fost accesibilă, astfel nu poate fi considerată ca fiind “în conformitate cu legea”, astfel cum se prevede la articolul 8 § 2 din Convenție (§23).

Curtea reamintește, că expresia “în conformitate cu legea” nu numai că impune respectarea dreptului intern, dar, de asemenea, se referă la calitatea acestei legi, solicitând ca aceasta să fie compatibilă cu statul de drept. În contextul supravegherii sub acoperire de către autoritățile publice, în speța poliția, dreptul intern trebuie să ofere o protecție împotriva interferențelor arbitrare în dreptul unui individ în temeiul articolului 8. Mai mult, legea trebuie să fie suficient de clară în ceea ce privește posibilitatea de a oferi indivizilor informația adecvată privind condițiile în care autoritățile publice au dreptul să recurgă la astfel de măsuri sub acoperire (§ 26). La momentul faptelor din prezenta cauză, nu a existat nici un sistem legal de a reglementa utilizarea de dispozitive de ascultare sub acoperire, cu toate că Legea poliției 1997 prevede acum un astfel de cadru legal. Pagina web a autorității la momentul în cauză nu a fost accesibilă publicului. Nu a fost, prin urmare, nici o lege internă care reglementează utilizarea de dispozitive de ascultare ascunse la momentul respectiv (§ 27).

În speța *Govell v. the United Kingdom* [13] Comisia a constatat că nu există nici un sistem legal care a-r reglementa utilizarea de dispozitive de ascultare sub acoperire, cu toate că Legea poliției 1997 avea angajamentul statului de a asigura un cadru legal în cazul, atunci când secțiunile relevante ale Legii intră în vigoare. Regulamentul la momentul în cauză nu au fost nici din punct de vedere obligatoriu și nici accesibil publicului. Comisia amintește dificultățile întâmpinate

de reclamant la obținerea Regulamentului în cursul procedurii judiciare atunci când poliția a invocat că poartă un caracter secret. Prin urmare, nu exista nici o lege internă care reglementează utilizarea de dispozitive de ascultare ascunse la momentul respectiv. În consecință, Comisia constată că interferența în prezenta cauză nu poate fi considerată ca fiind „în conformitate cu legea”, așa cum este necesar în conformitate cu articolul 8(2) din Convenție (§62,63).

b) *Previzibilitatea legii*. Legea trebuie să fie previzibilă, adică cel cărui ea se aplică trebuie în mod rezonabil să înțeleagă sensul și, mai ales, să-și dea seama că aplicarea legii îl privește pe el. Previzibilitatea implică caracterul de precizie a normei, care ar permite individului să acționeze în funcție de acestea prevederi.

În speța *Elberte v. Letoniei* [4] reclamanta s-a plâns la Curte pe faptul că prelevarea de țesut de la soțul său fără consimțământul ei constituie o ingerință în viața sa privată. Aceasta a argumentat că a fost împiedicată să-și exprime dorința cu privire la prelevarea de țesut de la soțul său decedat, n-a fost informată despre această ingerință (§91).

Curtea face trimitere la interpretarea dată expresiei „prevăzut de lege” în jurisprudența sa. În prezenta cauză, o relevanță deosebită o are cerința ca măsura în litigiu să aibă temei în legislația internă, care ar trebui să fie compatibil cu statul de drept, ceea ce, la rândul său, înseamnă că legislația internă trebuie să fie formulată cu suficientă precizie și trebuie să asigure o protecție juridică adecvată împotriva arbitrariului. În consecință, legislația internă trebuie să precizeze suficient de clar marja de apreciere conferită autorităților competente și modalitatea de exercitare a acesteia (§104).

Prin urmare, Curtea concluzionează că ingerința în dreptul reclamantei la respectarea vieții sale private nu a fost una „prevăzută de lege” în sensul art. 8 § 2 din Convenție. În consecință, a fost încălcat art. 8 din Convenție (§117).

De asemenea, Curtea reamintește că principiul legalității obligă statele nu doar să respecte și să aplice, în mod previzibil și consecvent, legile pe care le-a promulgat, ci să asigure totodată, ca element necesar, condițiile legale și practice pentru punerea lor în aplicare (§114) [14].

În speța *Malone v. Regatului Unit* ^[14] Curtea reamintește că sintagma „prevăzută de lege” nu se referă doar la dreptul intern, ci vizează și calitatea „legii”; prin aceasta expresie se înțelege compatibilitatea legii cu principiul preeminenței dreptului, menționat explicit în preambulul Convenției (...). Înseamnă - și aceasta reiese din obiectul și din scopul articolului 8 - că dreptul intern trebuie să ofere o anumită protecție împotriva încălcărilor arbitrare ale drepturilor garantate de paragraful 1 (...). Or, pericolul arbitrarului apare cu o deosebită claritate atunci când o autoritate își exercită în secret atribuțiile (...).

[...] Deoarece aplicarea unei măsuri secrete de supraveghere a convorbirilor telefonice nu poate fi cenzurată de persoana vizată sau de public, „legea” contra-

vine principiului preeminenței dreptului atunci când marja de apreciere acordată executivului, nu este limitată. Prin urmare, legea trebuie să definească suficient de clar limitele marjei de apreciere acordate executivului, dar și modalitățile de exercitare, având în vedere scopul legitim al măsurii în discuție, pentru a oferi persoanei protecție adecvată împotriva arbitrarului.” (§66)

Ingerința trebuie să corespundă scopului. O dată stabilită ingerința în dreptul la viață privată “în conformitate cu legea” cum prevede *articolul 8(2) al Convenției*, Curtea determină următorul element: *dacă ingerința are scop legitim*. De a stabili pentru care scop a avut loc limitarea dreptului reclamantului prevăzut la *articolul 8(1) al Convenției* îi revine statului. Acestea scopuri sunt enumerate în *articolul 8(2) al Convenției*, și se referă la: “...securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

Aceasta listă a scopurilor legitime este practic similară cu cea prevăzută în *articolele 9-11 ale Convenției*, cu singură excepție că doar *articolul 8 din Convenție* prevede dreptul de derogare bunăstarea economică a țării (“economic well-being”) [15, p.344].

Practic permanent statul a reușit să convingă Curtea că a acționat conform scopurilor, chiar dacă reclamantul a contestat acest fapt [17, p.407]. Ca excepție, când Curtea a respins argumentele Guvernului privind scopul legitim este speța *Nowicka v. Poland* [16], în care reclamantul s-a plâns că restricția dreptului la vizită a membrilor familiei în timpul detenției, a încălcat *articolul 8 din Convenție*. Guvernului a susținut că detenția reclamantului a urmărit scopul legitim executării ordinelor judecătorești legale. Cu toate acestea, deși detenția în sine ar putea fi considerată a urmări scopurile legitime ale prevenirii criminalității și protecția sănătății și a drepturilor altora, decizia judecătorului de a restrânge dreptul reclamantei la o vizită pe lună nu a urmărit, și nu a fost proporțională cu orice scop legitim. Guvernul nu a reușit să demonstreze că aceasta a fost justificată prin faptul că fiind o restricție normală asupra vieții de închisoare și disciplină în timpul detenției.

Curtea concluzionează că restricția privind dreptul reclamantului de a fi vizitat de membrii familiei sale o dată pe lună, în timp ce se afla în detenție nu a urmărit, și nu a fost proporțională cu orice scop legitim, și, prin urmare, a încălcat *articolul 8 din Convenție* (§73-77).

Au fost cazuri când Curtea s-a abătut de la lista scopurilor enumerate în *articolul 8(2) din Convenție* și a recunoscut ingerința drept legitimă în baza altui scop decât cele stabilite, este exemplul din speța *Nyanzi v. the United Kingdom* [17], în care reclamanta s-a plâns pe expulzarea ei în Uganda ar constitui o ingerință disproporționată în dreptul la respectarea vieții sale private în încălcarea artico-

lului 8 din Convenție. Curtea a constatat că expulzarea a fost “în conformitate cu legea” și este motivată de un scop legitim, și anume menținerea și executarea controlului imigrației. În ceea ce privește necesitatea ingerinței, Curtea constată că orice viață privată pe care reclamanta și-a aranjat în timpul șederii sale în Regatul Unit, atunci când afectează echilibrul interesului public legitim în controlul efectiv al migrației, expulzarea n-ar fi o intervenție disproporționată (§76).

Referitor la scopurile prevăzute în *articolul 8(2) al Convenției se menționează*: “Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

Nu se admit abateri de la scopurile indicate în paragraful 2, fapt confirmat suplimentar în articolul 18 din Convenție, care prevede limite restrîngerii drepturilor: “Restrîngerile care, în termenii prezentei convenții, sunt aduse respectivelor drepturi și libertăți nu pot fi aplicate decât în scopul pentru care ele au fost prevăzute”.

a) *Securitatea națională*, ca scop al ingerinței în dreptul la viață privată se referă la protecția statului împotriva acțiunilor inamicilor interni sau externi, lovituri de stat, insurecții împotriva sistemului democratic de guvernare. Statul și-a motivat cu acest scop ingerința în cazurile de supraveghere ascunsă a persoanelor, colectarea ascunsă de informații despre o persoană anumită. Des se folosește în cazurile de spionaj, combaterea terorismului [5, p.79].

În speța *Klass and others v. Germany* [18], reclamantii, cinci cetățeni germani, sunt judecători și avocați, susțin că Legea privind secretul corespondenței poștale, electronice și telecomunicațiilor, denumită “G 10” este contrară Convenției. Ei nu contestă faptul că statul are dreptul de a recurge la măsurile de supraveghere avute în vedere de legislație; acestea contestă legislația care permite aceste măsuri, fără a obliga autoritățile, în fiecare caz să notifice persoanele în cauză după eveniment, și în care exclude orice cale de atac în fața instanțelor împotriva ordonarea și executarea unor astfel de măsuri.

b) *Siguranța publică*, este unul din scopurile la care mai rar se face trimitere. În majoritatea cazurilor acesta s-a invocat împreună cu securitatea națională și apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale [5, p.81].

Siguranța publică ca scopul ingerinței în articolul 8 din Convenție a fost examinat în speța *Buckley v. the United Kingdom* [19] reclamanta este de origine romă și i-a fost interzis ei împreună cu trei copii să locuiască într-un furgon situat pe lotul de pământ care-i aparține din motivul securității drumului public, în preajma căruia se afla lotul. Reclamanta s-a plâns pe violarea articolului 14

împreună cu articolul 8 din Convenție. Potrivit Guvernului, au fost efectuate controale planificate care vizează promovarea siguranței autostrăzii, conservarea mediului și a sănătății publice. Scopurile legitime urmărite au fost, prin urmare, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, protecția sănătății și protecția drepturilor altora. Curtea a acceptat aceste argumente întru confirmarea scopului legitim (§62).

c) *Bunăstarea economică a țării*, s-a invocat ca scop în limitarea dreptului la viață privată în cazurile unde s-au examinat chestiunile locative și demografice [5, p.80]. În *Berrehab v. the Netherlands* [20] reclamantul a invocat că ingerința statului în dreptul la viața privată și de familie nu corespunde scopurilor indicate în articolul 8(2) din Convenție. Curtea a considerat ingerința a avut loc pentru asigurarea bunăstării economice a statului în legătură cu controlul pieții muncii în raport cu creșterea populației țării (§25, 26). În speța *Hatton and others v. the United Kingdom* [21] reclamantii au pretins că zgomotul produs de aeronave timp de noapte de la aeroportul Heathrow a fost de natură să încalce articolul 8 din Convenție și statul nu și-a îndeplinit obligația pozitivă de a lua măsuri pentru a asigura protecția eficientă a acestui drept.

d) *Apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale*, ca scop al ingerinței nu este univoc deoarece înglobează două elemente total diferite. Apărarea ordinii este unul din cele mai folosite scopuri de justificarea ingerinței în drepturile persoanelor, și presupune acțiunile persoanei sau grupului de persoane care atentează la relațiile publice pașnice. Celălalt component al scopului – faptele penale (infrațiuni) urmează a fi diferențiat în prevenirea și descoperirea crimelor. Măsurile luate de către stat pot fi justificate dacă acestea au ca scop prevenirea crimelor, pentru descoperirea urmează a fi folosite alte justificări [5, p.81].

e) *Protejarea sănătății sau a moralei*, conține două valori autonome: sănătatea și morala (care de regulă este percepută ca morală sexuală). În practica Curții sunt cazuri unde morala este privită ca standardele etice sociale per general sau categoriilor social-vulnerabile ale populației, de exemplu școlarii [5, p.82]. În speța *Dudgeon v. the United Kingdom* [22] „protecția drepturilor și libertăților altora”, atunci când ceea ce înseamnă protejarea intereselor morale și a bunăstării anumitor persoane sau categorii de persoane care au nevoie de o protecție specială din motive, cum ar fi lipsa de maturitate, handicap mental sau starea de dependență, se ridică la un aspect al „protecției moralei” (§46, §47).

La o altă concluzie Curtea a ajuns în speța *Laskey, Jaggard and Brown v. the United Kingdom* [23] reclamantii afirmă că urmărirea îndreptate împotriva lor și condamnarea lor pentru leziunile corporale provocate în cadrul practicilor sadomazohiste între adulți, care și-a exprima asentimentul, au încălcat articolul 8 al Convenției, formulată astfel. În urma examinării cauzei, Curtea a concis că autoritățile naționale erau în drept să considere că urmărirea angajate îm-

potrirea reclamanților și condamnarea lor erau măsuri necesare într-o societate democratică pentru protecția sănătății în sensul articolului 8 § 2 din Convenție (§50).

d) *Protejarea drepturilor și libertăților altora*, ca scopul ingerinței cuprinde o categorie largă de situații. De exemplu în speța *Chappell v. the United Kingdom* [24] reclamantul s-a plâns pe modul în care a fost executat un ordin emis de instanța de judecată, inclusive vizite simultane de către avocații opozițiilor săi pe dosar, poliția și un număr mare de persoane implicate, precum și faptul că căutarea în încăperi, care au fost atât domiciliul său cât și oficiul, a implicat o investigație a aspectelor vieții sale private și a constituit o ingerință disproporționată și nejustificată în drepturile sale garantate de articolul 8 din Convenție. Curtea a admis că ingerința a avut ca scop, care era legitim în conformitate cu articolul 8(2), de a proteja „drepturile altora”, în sensul că acesta a servit pentru a apăra drepturile de autor ale reclamanților împotriva încălcării neautorizate (§51).

Ingerința este considerată ca „necesară într-o societate democratică” pentru atingerea unui scop legitim dacă răspunde unei „nevoi sociale imperioase” (cauza *Chapman v. United Kingdom*). Autoritățile naționale sunt chemate în primul rând să aprecieze necesitatea ingerinței. Curtea la rândul său urmează să decidă dacă motivele ingerinței au fost pertinente și suficiente în raport cu dispozițiile Convenției. La adoptarea măsurii care constituie o ingerință în exercițiul drepturilor apărute de art. 8, statele semnatare ale Convenției dispun de o marjă de apreciere. De asemenea, autoritățile statale trebuie să vegheze ca un just echilibru să fie menținut între toate interesele în prezență, în funcție de circumstanțele fiecărei cauze. Este inevitabilă recunoașterea unei anumite marje de apreciere în acest domeniu deoarece autoritățile statale, prin contactul lor direct cu realitățile țării, sunt „în principiu, mai bine situate decât o jurisdicție internațională, în a aprecia anumite circumstanțe locale. Întinderea acestei marje depinde de natura dreptului garantat de Convenție, aflat în discuție, de importanța lui pentru persoana care îl invocă, de natura activităților restricționate prin intervenția autorităților statale și de finalitatea restricției impuse [6].

Din jurisprudența Curții, practic permanent statul a reușit să convingă Curtea că a acționat conform scopurilor, chiar dacă reclamantul a contestat acest fapt. Însă constatarea că scopul ingerinței a fost just, duce la obligația statului de a demonstra că ingerința necesară într-o societate democratică, ceea ce nu se reușea foarte des, în acele spețe unde s-a constatat violarea articolului 8 din Convenție. Astfel, privim construcția paragrafului 2 la articolul 8 din Convenție, ca mecanism eficace de asigurarea unei protecții eficace și reale a dreptului la viață privată.

Referințe bibliografice:

1. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04.11.1950, publicată în ediția oficială “Tratate internaționale”, 1998, volumul 1
2. Declarația Universală a drepturilor omului din 10.12.1948, publicată în ediția oficială “Tratate internaționale”, 1998, volumul 1
3. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994, Monitorul Oficial al R.Moldova nr.1 din 12.08.1994, Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.78/140 din 29.03.2016
4. Cauza *Elberte v. Letoniei* (nr. 61243/08) hotărârea din 13 ianuarie 2015 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-159135>
5. Ивана Роанья, Защита права на уважение частной и семейно жизни в рамках Европейской конвенции о защите прав человека, Совет Европы, Страсбург, 2014
6. Protecția dreptului la viață privată și familială, la corespondență și la domiciliu în CEDO, publicat la *LegeAZ.net*, 2016, (accesat la 01.10.2019) <http://legeaz.net/dictionar-juridic/viata-privata-familiala-corespondenta-domiciliu-cedo>
7. Cauza *Broniowski v. Poland* (nr. 31443/96) hotărârea din 22 iunie 2004 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-61828>
8. Cauza *Beyeler v. Italy* (nr.33202/96) hotărârea din 05 ianuarie 2000 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58832>
9. Cauza *S. and Marper v. the United Kingdom* (nr. 30562/04, 30566/04) hotărârea din 04 decembrie 2008 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-122082>
10. Cauza *Rotaru v. României* (nr.28341/95) hotărârea din 05 mai 2000, (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-122529>
11. Cauza *Amann v. Switzerland (Mare Camera)* (nr.27798/95), hotărârea din 16 februarie 2000 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58497>
12. Cauza *Khan v. the United Kingdom* (nr. 35394/97) hotărârea din 12 mai 2000 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58841>
13. Cauza *Govell v. the United Kingdom* (nr. 27237/95), hotărârea din 14 January 1998, (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58841>
14. Cauza *Malone v. the United Kingdom* (nr. 8691/79) hotărârea din 02 august 1984 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57533>
15. Harris, O’Boyl & Warbrick, *Law of the European Convention of Human Rights*, second edition, Oxford University Press, 2009

16. Cauza Nowicka v. Poland (nr.30218/96), hotărârea din 03 decembrie 2002 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-60791>
17. Cauza Nyanzi v. the United Kingdom (nr. 21878/06) hotărârea din 08 aprilie 2008 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-85726>
18. Cauza Klass and others v. Germany (nr. 5029/71) hotărârea din 06 septembrie 1978, (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57510>
19. Cauza Buckley v. the United Kingdom (nr.20348/92) hotărârea din 25 septembrie 1996 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58076>
20. Cauza Berrehab v. the Netherlands (nr.10730/84) hotărârea din 21 iunie 1988 (accesat la 01.10.2019), <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57438>
21. Cauza Hatton and others v. the United Kingdom (nr.36022/97) hotărârea din 08 iulie 2003, (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-61188>
22. Cauza Dudgeon v. the United Kingdom (nr.7525/76) hotărârea din 22 octombrie 1981 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57473>
23. Cauza Laskey, Jaggard and Brown v. the United Kingdom (nr.21627/93, 21826/93, 21974/93) hotărârea din 19 februarie 1997 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-94308>
24. Cauza Chappell v. the United Kingdom (nr.10461/83) hotărârea din 30 martie 1989 (accesat la 01.10.2019) <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57459>